

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és csütörtökön.
Előfizetés: Egész évre 12 k., fél évre 6 k.,
negyed évre 3 k. Egyes szám ára 12 fill.
Néptantóknál egész évre 8 korona.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. CSILLAG KÁROLY OBLÁT KÁROLY

Szerkesztőség: Zarándok-u. 7. sz. Telefon 58.
Hirdetések árszabály szerint számítottak; a
többszöri hirdetésnél kedvezmény. Nyilttér sora 30 f.
Főszerkesztő lakása: Budapest VIII., József-körút 28. Telefon 450

Gazdasági kérdés, — nem politika!

Írta: Dr. Bródy Ernő orsz. képviselő.

Abban a mozgalomban, mely az országban megindult, a magyar ipar felvirágoztatására, a magyar társadalomra és a magyar ipar s kereskedelemre nagy jelentőségű szerep vár.

Évtizedek óta be kellett törődni abba a ténybe, hogy a magyar állam politizál akkor, mikor a magyar ipar és kereskedelem érdekeiről van szó.

A közjogi kapcsolat, mely Magyarország és Ausztria között fenn áll, a gazdasági kérdést politikai kérdéssé juttatja át és fejlődött az a természetellenes helyzet, hogy a magyar állam nem azt nézte, mit kell tennie a magyar ipar megerősítése érdekében, hanem azt kérdezte: mit szól ehhez Ausztria? A vámterület közönségének fentartása lett az a bálvány, a melyet a magyar állam életének intézői körül imádtak. Mondhatnám azt is, hogy mesterségesen elnyomták minden törekvést, mely a magyar ipar felvirágoztatását célozta, de ha ezt nem is mondom, annyi bizonyos, hogy megátalkodott merev passzív rezisztenciával néztek „Osztrák” ipar elbizakodott, gögőss térfoglalását, a hazai kézmű — és házi iparnak végelgyengülésben való haldoklását, az iparosok és kereskedők tönkire téételét elszegényesedését, bukását.

Miért politikai kérdés az, hogy Magyarországon cserezzen a tímár, gyaluljon az aztalos, fonjanak a szövőszékeken?

Miért politikai kérdés az, hogy füs-

tölögjenek a gyár-kémények? Mi köze a politikának ahhoz, hogy a magyar iparos milyen anyaggal, szerszámmal, dolgozik és milyen portékát ad a fogyasztó kézbe a kereskedő?

Viszont miért dolgozzék a szürszabó, a takács, a csizmadia, mikor vevőjéhez betoppan a mézesszáju osztrák vigécz, s az idegen czafatot olcsóbban kínálja.

A gazdasági önállóság természet-szerű feltétele az állami létnek. Tizedrangú operette-államok is önállóan rendeznek be és maguk alkotják meg vám-tarifájakat. Még Szerbia is önálló! Magyarországot pedig az osztrákok rab-szolgája.

A törvényhozási szervezetnek kellett összeroppannia és az alkotmány-nak kellett rombadólnie, hogy felismerhetővé legyen az örök igazság: Állítsuk fel a vámsorompokat a magyar iparért!

Ámde a magyar államtól nincs remélni valónk, jöjjön helyére a társadalom leluzditása és fogadalma. A magyar társadalom alkossa meg az önálló vámterületet. Törvény nélkül és vám nélkül a lelkekben állítsuk fel a vámsorompókat. Ennek a tarifáknak csak egy létele van: magyar iparcikket adunk el és magyar árut vásárolunk. A forgalomba csak honi gyártmány kerüljön, a kereskedő ne tartson külföldi portékát, a fogyasztó ne vegyen idegen ringy-rongyot s az iparos ne dolgozzék külföldi nyers anyaggal.

A magyar társadalom most kimondta: idáig nem törődünk azzal, hogy magyar árut veszünk-e, de ezentul csak honi termékeket vásárolunk. A lenezett

magyar árut fogják ezentul keresni — a kereskedők és iparosok mulik, hogy meg is találják. Ha a kereskedők és iparosok rétegenek minden egyes tagja tudára jö annak, hogy boldogulásának kulcsát önmaga tartja a kezében, ha az egyéni sérelmeket alárendeli az egyetemes köz érdekének és egy nagy impon-záns munka-képes testület vizsgálja a társadalom szózatát: a föld-ből fognak kinőni a vámsorompók és az égből lesujtani a villámok a melyek agyoncsapják a közös vámterületet és talpra állítják a magyar ipart.

* **A Ház munkarendje.** A képviselőház július hó 22-ére befejezi a költségvetési vitát, melyet aztán a förendház-nak küld át tárgyalás végett. Utolsó ülését augusztus 1-én tartja a Ház, amikor szeptember 15-ig elnapolja magát.

* **Kossuth Ferencz a sajtószabadságról.** Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter s a függetlenségi párt elnöke így nyilatkozott a sajtószabadságról: — En is azt vallom, — mondotta a függetlenségi és 48-as párt elnöke, — hogy azokban az esetekben, mikor egyes sajtó-termékek a közérdeket veszélyeztetik, szigorú és gyors megtorlás alkalmaztassék. De minden preventív intézkedést perhorreszkálok, mert ez a sajtószabadság elvével össze nem egyeztethető. Gondoskodjunk kell arról, — ha kell, törvényhozási útján is, — hogy a sajtó útján elkövetett bűncselekmények a lehető legszigorubbán megtoroltassanak s gondoskodjunk kell arról, hogy a megtorlás ne hónapok vagy évek múlva történjék, hanem nyomon kövesse a bűn elkövetését. De előre büntetni s a megtorlást másra, mint az arra hivatott bíróság ítélletére bízni nem lehet és nem szabad.

Politika a közgyűlés termében.

— Hajsza a polgármester ellen, —

Minden igaz hazafi keblét öröm töltötte el, midőn a majdnem két évig dúló nemzeti küzdelem, — melynek

Mit igyunk ?

Az elsőrendű természetes szénsavas natrontartalmú ásványvizet, a mohai

Vagy vizsgálatok s ajánlatok az Ágnes-forrást az orvosok előtt nagyon kedvelt gyógyszerre tették s hamarosan óriási számban kerültek ki orvosi bizonylatok: dr. Kéty, dr. Stamborszky, dr. Berger, dr. Naundorf, dr. Boreherdt, dr. Akantisz, dr. Blodig, dr. Fischer, dr. Mosetig, dr. Rust, dr. Werner, dr. Gohardt, dr. Balogh, dr. Varga, dr. Szabó, dr. Scipiadés, dr. Moravsek, dr. Glaser, dr. Markosfalvi, stb. októli, a kik az Ágnes-forrást a legméllegben ajánlották: ideges gyomorbetegségeknél, chronikus gyomorhurutoknál, főleg karlsbadi kúra után, contigágyulásnál, angolkórna, vesze- és hólyagbetegségeknél, átványtalanságnál, vészegénységgnél, mint óvszert fertőző betegségek ellen (typhus, cholera stb.) Háztartások számára másfélelterésnél valamely nagyobb létszékben minden képes értékű mesterségesen szénsavval telített viznél, sőt a szódavíznel is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb emberek könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lelakotok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető fizető ingyen kapható. A forrás-üzletesség. — Kapható minden üzserüzletben és elsőrangú vendéglőben.

ÁGNES-

forrást, mert föltétlenül Kedvelt borviz! tisztá, kellemes és olcsó savanyúvíz: dús szénsavtartalmánál fogva, nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyosknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légsző- és húgyszervi betegségeknek.

Főraktár: H. Heindlhofer Róbert úrnál Zomborban.

hullamai elnyeléssel fenyegették évezredes alkotmányunkat — és hazánk presztígjét a külföld előtt erősen megingatta — végre békés megoldást nyert. A nemzet a koronával kibékült. Annál fájdalmasabban érint bennünket megmagyarazhatatlan fellépése a helybeli függetlenségi párt elnökének Mérő Ignácznak, a ki a hétfői városi közgyűlésen a napirend előtt a szombati tisztí választásokból kifolyólag oly minősíthetlen módon és hangon rá támadt Hauke Imre polgármesterünkre, mely még a pártjabeli emberei előtt is visszatetszést szült.

Nem akarjuk Hauke Imrét fedezni, Megadta ő és helyesen Mérő Ignác pártelnöknek azt a választ, melyet méltán megérdemelt. Azonban azt a kérdést bátorodunk azon urakhoz, — a kik esetleg Mérő elnökükkel azonosítják magukat, helyesnek, politikailag tisztességesnek tekintik-e azt a támadást, a mit e párt elnöke, pártszenvédelelyől elvakítva, polgármesterünk ellen intézett? Hauke Imre számtalanszor bizonyítékát adta a törvényhozás termében, hogy ő csak a szigorú kötelelenségjeljesítés embere, a ki felülhelyezkedni tud minden pártszempontokon, mindenki véleményét, a szabad szólás jogát tiszteletben és szentnek tartja. Tehát hogyan fájtalt az neki, midőn egy nagy párt elnöke őt részrehajlással vádolja, a hol a részrehajlásnak gyenge árnyéka sem mutatkozott!

Ezt csak a politikai furor, az elbizakodottság diktálhatta Mérő Ignácznak, midőn ilyen hangon és modorban merészelt a város törvényhatósági termében a város első tisztviselője ellen ily minden alapot nélkülöző támadást intézni!

Mit gondol a támadó b. tag, használ-e ezzel annak a pártnak, melynek ő elnöke? Politikailag meggondolatlan lépése saját pártjában is nagy reczenzest szült, mit számos a gyülesterembest felhangzott erős kifakadás bizonyított. Főispánunk, — ki e pártból jött át a főispáni székbe — konziliáns-fellépése a felszólalóval szemben tanusított erélye a legjobb benyomást tette, neki köszönhető, hogy Mérő Ignác b. tag igyekezett minél hamarabb tirádáit befejezni.

Mérő Ignác b. tag célját eltévesztette. Az elhajított parittyá visszahullott saját fejére, megsebezvén önön magát és azt a pártot, melyet ő szerencsellen kézzel, szakértelem és politikai bölcsesség nélkül vezet. Mérő úr! ön nem oda való ember, lássa be tehetetlenségét és távozzék arról az elnöki székből, melynek politikailag nem kölcsonözhet dísz és tekintélyt! E párt elvei tiszteletreméltók és örökéletűek, minden magyar ember szívében mélyen be vannak vésve! De ilyen tapintatlan fellépések miatt kockára tehetik azokat a magasztos elveket, melyeket apánk Kossuth Lajos oly lángoló hazaszeretettel világszerte terjesztett és szívünkben kiolthatatlanul bevéselt. Ily modorral 48-as politikát csinálni lehetetlen. Qualifikálhatlan támadásokkal elijesztjük azokat is, kik

szívük sugallatára hallgatva e pártnak szolgálatot és elveit — magukéva tenni akarnak. Végül azt a kérdést intézzük a zombori függetlenségi párt tagjaihoz, vajjon helyeslik-e elnöküknek hétfői agreszív és jogtalan támadását, melyet a polgármester ellen intéztél?

Kérünk erre választ, nem a mi, hanem a város jól felfogott érdekében intézzük e kérelmet a párthoz! Itéljen minden anozomizás és befolyásolás nélkül. Fontolják meg, hogy helyén és igazságos volt-e elnökük támadása a polgármester személye ellen, akkor midőn az semmit sem vételt.

Városi közgyűlés.

Az e hó 14-éről elhalasztott városi közgyűlést szintén nagy érdeklődés mellett folytatták hétfőn e hó 16-án. Fernbach Károly főispán 9 órakor megnyitja a közgyűlést.

A mult ülésnek a választásra vonatkozó jegyzőkönyve felolvastatván, hitelesítették.

Az üresedésben lévő városi kertészi állásra Cséser Gyula választatott meg.

Mérő Ignác b. tag a napirend előtt a mult gyűlésen történtek felett éles kritikát gyakorol. A polgármesternek magaviseletét veszi éles szavak mellett, személyeskedően bonczkés alá. A választás közbeni kifejezéseit, magatartását kritizálja oly hangon, oly modorban, mely a törv. tagjai között nagy reczenzest az megbotránkozást szült. Polgármester az ily hangu leczkézetést ünérzetes hangon visszautasítja. Ő nem tett semmi olyant, a mivel őt Mérő b. tag vádolja. Ezen insinuatiót visszautasítja és polgármesteri széksértésnek tekintti a b. tag jogtalan támadását. A közgyűlés polgármester védekezését nagy óvatíók mellett tudomásul veszi.

A Gyalokai Rozália féle ösztöndíj odaitélésénél nagy vita támadt, melyhez Buday Gerő, dr. Donoszlovits Vilmos bizottsági tagok hozzászóltak, közölni kellene a bizottsági tagokkal, kik folyamatok alapítványi ösztöndíjjakért, minő képesítéssel és milyen vagyoní állapottal? Spanyol v. tanácsnok felvilágosítása után felolvastatik a folyamodók névsora. A v. tanács úgy döntött, hogy az összes pályázók közül az alapítvány értelmében Bározy Géza, mint a legjobb minőségűgél bíró tanulónak ítélte oda. A közgyűlés azt elfogadja.

Az adai földmives iskola ösztöndíja, és helyének betöltése iránt kéri a tanács, hogy a törvh. bizottság hatalmazza fel ezen alapítványi helyek betöltésére és a pályázat kiírására. A felhatalmazás megadatik.

Következik Buday Gerő bizottsági tag indítványa Csozik Pál és neje alapítványa tárgyában. Indítványozó azt kéri, hogy az építendő árvaaházat a leégett Korona malom helyére építtessék. Ez okból a telek megvétele miatt a tanács lépjen összekötetésbe a malom részv. társasággal. Bő és kimerítő számadatokkal bizonyítja, hogy az alapítványból kifutja az árvaaháznak jelzett helyen való felépítése és évi fenntartása. Kéri az alapító levelet elkészíteni a azt jóváhagyás végett beterjeszteni. Kéri indítványának elfogadását.

Az indítványozó felszólalása után az állandó választmány határozati javaslata fogadtatott el, mely szerint egy bizottság nevezetett ki, mely a vétel végett a részvénytársasággal összekötetésbe lépjen.

A városi ovodák ügyében szerb nyelven Blagojevits zenetanár és Falcione Gusztáv b. tagok szólnak fel, utóbbi az ovodák felállítását égető kérdésnek tekintti. A szerb nyelv a közgy. termében való

használása ellen kikielt Hönneberg Sándor b. tag, valóságos zürzavar támadt azáltal, hogy e nyolvet nem érti a b. tagok legnagyobb része. Erre egy parázs vitát kezdtek szorb b. tagjaink egy része, mely az elnök tapintatos intézkedése folytán szépen simán befejeztetett. Az állandó választmány határozata fogadtatott el.

A városi pótdadó behajtása olyformán rendezetnék, hogy a város szervezetei fog egy számvévo és két alszámvévoí állást. Eltárgyhoz hozzászólt ismét szerb nyelven dr. Nikolics György mintegy tintetösszeríent, Mayer Nándor b. tag ismerteti mily módon történik a pótdadó kivételése és behajtása egy bizottság kiküldetését kéri, nem egyezik bele új állások kreálásába, hozzászabítsák meg inkább a hiv. órákat 3—4 hónapon keresztül és tiszteletdíjat adjunk az illető hivatalnokoknak kik e restancziákat fel fogják dolgozni. Veszelinovits adóügyi tanácsnok felvilágosítást ad a beszéde következik, mely a roppant munkatérhet sorolja fel — szaporodik napról napra a munka, melyet a számvévoőség mostani számarányánál fogva nem képes felolgozni, kéri a munkaerő szaporítását. Nem fogadhatja el a két felszólaló b. tag nézetét, teljesen feleslegesnek tartja a bizottság kiküldetését, mert az ügy ezáltal nem szanálható, csak kiluzódik. Felszólal még Heincz Kálmán v. főszámvévo, szerinte egy bizottság kiküldetése képtelenség, Buday G. b. tag szintén ellene van új állások szervezésének, 1904-ig a hátralék 120.000 K volt. Tűzzenek ki egy határidőt, mely 3 hónapon belül egy kinevezendő bizottság jelentést tegyen a behajtás módzatairól, még dr. Donoszlovits kéri, hogy ezen szakkbizottság a pénzügyigazgatóság egy-két hivatalnok is részvegyen. Hauke polgármester fél, hogy a közgyűlés mai állásfoglalása folytán a pótdadó sokat húzódo ügyét ismét nem vihetik dűlre, újóltag kéri a törvényhatóságot, hogy a jelzett munkaerővel oldhatja csak meg ezen restancziák rendezését. Dr. Nikolics kéri a hivatalos órák meghosszabbítását. Polgármester jelenti, hogy annak idején meg is hosszabbították a hivatalos órákat, a főszámvévoínel folyton 4 ember dolgozott. Főispán a két indítványt szavazásra bocsátja, a közgyűlés az állandó választmányának a munkaerőkre vonatkozólag beterjesztett javaslatát elveti.

A szavazás után Fernbach Károly főispán azt óhajtja, hogy ezen ügy minél előbb szanáltsassék, a miniszteriumnál fogja ezt az ügyet végleg rendeztetni, ne hogy a város károsodjék. Éljenzések között főispán ezen kijelentése örvendetes tudomásul vétetik.

A 25—28. szám alatti tárgyak tudomásul vétettek.

A városi színház átalakítása tárgyában az állandó választmány ama javaslata emeltetik határozattá, miszerint a üzbiztonság és közegészség, valamint a világitás tekintetében a legszükségesebb átalakítások még a szini szezon megkezdése előtt megtéteessenek és a kijáratok is szaporittassanak. A városi tanács utasittatik, hogy ezen átalakítások még f. é. október 1-éig keresztülvitessenek. A közgyűlés az állandó választmány javaslatát egyhangulag elfogadta.

Az igazságügyi palota építkezésének megkezdése végett a közgyűlés azt határozza, hogy a miniszteriumhoz ez ügyben felterjesztett intéz.

A villamvilágítási bizottságnak a vilamos mű felülvizsgálásáról szóló jegyzőkönyvének felolvasása a jövő közgyűlésre tűzetett ki, Buday G. b. tag indítványára, kéri hogy ilyen fontosabb dolgok a b. tagokkal tanulmányozás végett előzetesen közöltesse. A többség Buday indítványt elfogadja.

A 32., 33., 34. tárgyak tudomásul vétettek.

Népiskolai ifjusági könyvtár felállítás

sát az állandó választmány szükségesnek tartja, de jelenleg minthogy csak az ímént emelte a tanítói fizetéseket, az ügyét függőben tartani rendelte.

A városi könyvtár segélyezése tárgyában határozatlik. Rendes segélyen kívül évi 300 korona szavaztatik meg.

Az alsó iparos tanonciskolában párhuzamos osztály felállítása határozatott el, továbbá 2 új rajzosztály felállítását határozatott el.

A zombori ált. ipartestület birtokváltási illeték leírása iránti kérvényével elutasított.

A Falcione Lőrincz és társai kérelme csatornázás és aszfaltozás tárgyában, egyelőre függőben tartatik.

Dr. Krónits István kérelme a Völgy-és Árok-utca kikövezése iránt. A javaslat szerint elutasított.

Sztrilich Zsigmond kérésére az Angyal-utca aszfaltjárdával való ellátása ügyében. Elfogadtott.

A zombori exportgőzmalom kérvénye az iparvágányán beszállított áruk kövezetvéni aluli mentesítése iránt. — Elutasított.

Angyal János kérelme a város részére teljesítendő munkálatok egységárainak felemlése iránt. — Tekintettel a munkabérek magasabb voltára, óránként 46 fillér állapítatik meg.

Zulyevits József kérelme közvécsi munkadíjainak felemlése iránt. — Tekintettel a munkabérek magasabb voltára, óránként 32 fillér állapítatik meg.

Gradinacs Ráda terhen vezetett s elévülés című leírása hozott adóösszegnek megtérítése. — Megtérítetik az előre nem látott kiadások alapján.

A r. kath. és izraelita iskolaszék be-terjeszti az 1905. évi zárszámadásokat. — Elfogadtatik.

A nyugdíjalap, a közvécsi alap, a kórházalap, a szegényalap, a szépművészeti alap, a Falcione Gyula ösztöndíjalapítvány, a Paracetiich Agatha ösztöndíjalapítvány, a Papházi Döme alapítvány, a Stebler Blumenthal ösztöndíjalapítvány, a Schöffner József ösztöndíjalapítvány, a Barthall József ösztöndíjalapítvány, a Gyalokay Rozália ösztöndíjalapítvány, a létesítendő zene-és énekekadémia alap, a zombori kereskedő ifjak alapítványa, a Koczik Lajos alapítványa, a létesítendő városi árvaház alapítványa, az utialap 1905. évi számadásai. — Elfogadtattak.

Láng Gyula városi tanácsnok kérvénye 6 heti szabadság iránt. — Megadatott.

Veszelinovits Milorád városi tanácsnok kérvénye 6 heti szabadság iránt. — Megadatott.

Jablonszky Miklós városi II. alkaptány kérvénye 6 heti szabadság iránt. — Megadatott.

Sréter Károly alszámvevő kérvénye 5 heti szabadság iránt. — Megadatott.

Konyovits Antal könyvelő kérvénye 6 heti szabadság iránt. — Megadatott.

Aradszky György városi földadónyilvántartó kérvénye fizetési előleg iránt. — Megadatott.

Burnách Márton városi irodatiszt kérvénye 6 heti szabadság és fizetési előleg megadása iránt. — Megadatott.

Kulics Márton városi végrehajtó kérvénye fizetési előleg iránt. — Megadatott.

Móits Sándor és neje S. Rakin Vidovszava zombori lakosok kérvénye segély iránt. — Elutasított.

Petkov József városi gyalogrendőr-mester kérvénye segély iránt.

Mérő Ignác; Interpellálja a város polgármesterét, hogy van-e tudomása arról, hogy Petkov rendőr-mester lakpóntz és ingyen lakást kap.

Hauke polgármester választát a törvényhatóság tudomásul veszi.

Listyevity Titusz: Petkov mint derék, jóra való ember és ambiciózus munkás méltán reásvól a jutalomra. A nyomozásokat vezeti, a beosztott rendőrök csak

mint statiszták szerepelnek. Kéri a bizottságot, hogy a segélyt illetve jutalmat adja meg.

100 korona jutalom megszavaztatik.

Dr. Mayer Nándor bizottsági tag indítványa a rendőrszolgálatnak a csendőrséggel való ellátása tárgyában hozott határozatnak hatályon kívül helyezése tárgyában.

Dr. Mayer Nándor indítványát fenntartja, ugyanilyen nem fogadnák el, oda-módosítja, hogy a külterületen legyen csendőrségi szolgálat, de a város belterületén ne. Csendőrség behozatalával önkormányzatunk sérelmét látja sutba dobni. Elhatározatott, hogy a város belterületén nem lesz csendőrségi szolgálat.

Ugyanannak indítványa a régi csendőrlaktanya bérlete tárgyában János Gusztávval kötött szerződésnek meghosszabbítása tárgyában. — Napirendről levétetett.

Fernbach Károly főispán a közgyűlést a bizottsági tagok lelkes éljenzése között 7/1 órakor zárta be.

Hirek.

* **Személyi hir.** Fernbach Károly főispán Budapestre utazott, ahol több fontos vármegyei és városi ügy elintézése céljából három napig fog tartózkodni, onnét családja látogatására Balaton-Föld-várra utazik 1—2 napra.

* **Hirek az egyházmegyéből.** Kápláni minőségben áthelyezettek: Szabó Árpád Szenttamásról Süködre, Heitzmann Ferenc Szépligettről Dunacsébre, Vándor Antal Mélykutról Szépligetre, Barsy Viktor Fajszról Magyarániszára. Az újműserek a következő kápláni állomásokra küldettek: Böhm Jenő Homokméggyre, Dupp Bálint Ráczmiliticsre, Horváth János Fajszra, Szabó István Szenttamásra, Szorg Antal Szondra, Werner Károly Mélykutra.

* **A kőművesek sztrájkja megszünt.** A helybeli építőmunkások egy heti sztrájk után a munkaadókkal meg egyezésre jutottak s így a hétfői nap folyamán munkába állottak.

* **Lemondott püspök évjárdéka.** Mint a „Figyelő” értesül, dr. Mayer Béla, a lemondott szatmári püspök királyi jóváhagyás folytán évi 24,000 korona járadékot fog kapni.

* **Püspök jelölés.** A cservenkai ág. ev. egyházközégek közgyűlésén a megüresedett püspöki állásra egyhangulag Scholtz Gusztáv budapesti lelkész jelölték.

* **Zombor szab. kir. város álamilag segélyezett felső kereskedelmi iskolájában a tanulók beírása** szeptember hó 1., 3. és 4. én, mindenkor d. e. 9—12 óráig történik. Miatán azonban egy-egy osztályba 40 tanulónál többet fel nem vehetünk, előjegyzéseket már a nagy szünet alatt is elfogadunk. Előjegyztetés alkalmával a felvételi-, könyvtári- és értesítői díj, összesen 7 korona előre lefizetendő. — A felső kereskedelmi iskola három évi tanfolyamból áll, ugyanannyi osztályal, amelynek alsó, középső és felső osztály nevet viselnek. Az alsó osztályba oly tanulókat veszünk fel, akik a gimnázium, reál, vagy polgári iskola négy osztályát sikerrel végezték, a középső és a felső osztályba osak is az előző osztály elvégzése után léphet a tanuló. A felső osztály tanuló az iskolai év végén a vallás-, közoktatási- és a kereskedelmi miniszterek képviselői jelenlétében érettségi vizsgálatot tesznek. A zombori illetőségű tanulók tandíja 60 a vidékieké 80 korona, amely előleges fél évi részletekben is lefizethető. Ezenkívül beírás alkalmával fizetendő: felvételi díj fejében 4 korona, az orsz. tanári nyugdíjalapra 6 korona, az ifjusági könyvtárra 2

korona és az év végén kiadandó értesítőre 1 korona. A tornász és a vivás tanításának díja félévencént 4 korona. Szegénysorsú, jó előmenetelt tett tanulók teljes tandíjmentességben részesülnek és tan-kiutakokkal is ellátatnak. Minden egyéb névze az igazgatóság készséggel ad felvilágosítást és szivesen ajánl teljes megbízható családokat. Zombor, 1906. évi július hó. A felső keresk. iskola igazgatósága.

* **Vasuti tárgyalás.** A Bajáról kiinduló tervezet dunamenti vasutat érintő községekkel a hozzájárulási tárgyalások megkezdődtek. E célra helyszínre utazott a vármegye megbízásából Schmausz Endre ny. főispán és Csernyay Pál tb. főügyész. A tárgyaláson részt vesz még az építő cég nevében Grossmann Antal és Horvátovcis Iván vállalati mérnök. Az érdekeltek közégek: Bácsmonostor, Dávod, Baracska, Herczegszántó, Béreg, Küllöd, Bezdán, Monostorszeg, Bácskertes, Apatin, Szilágyifalu, Szond.

* **Sorozások a vármegyében.** Eddig befejezték a sorozásokat a zombori, bajai, bácsalmási, zsabolyai, titeli, újdíeki, hódási, palánkai, zentai, ébecsei járásokban. Zenta és Zombor városokban. E hó 14. én lett befejezve az apatini, kulai és topolyai járásokban. Sorozó bizottsági elnökök voltak: Karácsony Gyula, dr. Mikosevits Kanut, Mihajlovits Kornél, Bertolini Sándor, Vojuits István, id. Mihály János, Scultety Ferenc és Láncozkar Antal. Sorozásra felhívtak összesen: zombori j. 1099, bajai 1097, b. almasi 1380, apatini 1083, zsabolyai 676, titeli 514, újdíeki 1402, hódási 1151, palánkai 906, kulai 1123, Zenta járás 1159, ébecsei 1312, topolyai 1381, Zenta város 740.

* **Bucszás.** Szabó Svaroz Emil, a városi gyógyszerész volt tulajdonosa Nagyszalontán szerzett patikát. Elutazását a körülmények annyira sürgették, hogy legjobb akarat mellett se lett számos jó ösmerés-étől és jóakarójától személyesen elbucuzni. Mindnyájoknak tehát ez alkalommal mond szíveslyes istenhozádot.

* **Igazolt képviselő.** Lányi Mór Regőze került képviselőjét a mult szerdai képviselőházi ülésen végleg igazolt képviselőnek jelentették ki.

* **Orvosválasztás.** A megüresedett kumbajai községi orvosi állásra egyhangulag Toth Arvai Márk ósvéi helyettes körörvos választott meg.

* **Monostorszegh orvos nélkül.** Eddig Bácskertes és Monostorszeghen az orvosi teendőket a Monostorszeghen székelő körörvos látta el, és a két községtől összesen 1200 korona fizetést kapott. Most azonban a bácskertesiek azt akarják, hogy különváljanak és nekik is legyen orvosuk. A monostorszegiek ebbe örömet beleegyeznek és már a különválás tekintetében az orvosi fizetést 2000 koronában állapították meg. Az erre vonatkozó képviselőtestületi határozatot még a megyei törvényhatóság nem hagyta jóvá, ezért ma Tessényi Oszkár közs. jegyző, Nagy Béla r. k. plébános, Vámosi Nándor nagybirtokos és Gyipánov Sztipó bíró a megyei alispánnal jártak, kérvénőt, hogy községtüket mielőbb orvoshoz juttasson, hogy a lakosság egészségében kár ne essék.

* **Bérmálás Zentán.** Dr. Városv Gyula érsek az idei ősszel, szeptemberben Zentára jön a bérmálás szentségét kiosztani. Tizenegy éve nem volt bérmálás, s így libetölleg sok lesz a bérmálkozó. Az érsek szeptember 6-án csütörtökön délután Adorján felől jön a vasutal és a Szent István plébániára száll. Szeptember 7-én péntek és szeptember 8-án bérmálás lesz a Szent István egyházban, szeptember 9-én vasárnap reggel a Szent Sziv. templomban lesz bérmálás. Felsőhegyen pedig

hétfőn szeptember 10-én reggel. Innét az éresek hétfőn délután kocsin Tornyosra megy, hol szeptember 11-én lesz a bérnyomás. Tornyosról délután Adára megy az éresek.

* **Eljegyzés.** Halvax Gusztáv ág. hitv. ev. lelkész Kiskéren, eljegyezte Bruszt Katicza kisasszonyt Overbáson.

* **Leégett táglagár.** Ujvidékről jelentik nekünk: A szerb középonti hitelintézetnek a város határában levő nagy téglagárak múlt éjjel 10 órakor ismeretlen okból több helyen kigyutadt. A körkemenyze porrá égett. A tűzörség csak későn jöhetett, s munkája már alig akadt, mert akkor a téglagár már leégett. A kár jelentékeny. A tűzörség reggelig kinmaradt.

* **A baja-bezdán-apatin-palánkai vasut.** Bajáról írják: A baja-bezdán-apatin-palánkai vasut ügyében a városházán értekezlet volt. A közgazgatási bejárás Bajáról kiindulva július 30-án lesz. Az építést szeptemberben kezdi meg. Apatin 200,000 korona hozzájárulást szavazott meg, Baja városról 150,000 koronát kérnek.

* **A törvényhatósági utak átvétele.** Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter tervezetét készítette a közlekedési utak fejlesztéséről. A fejlesztés kapcsán a főbb megyei közlekedési utakat az állam átveszi. Az államosítás természetesen részletekben történik meg, miután a kereskedelmi tárca csak fokozatosan terhelheti meg ekkora összeggel. A miniszter tíz év alatt tervezi az utak át vételét.

* **Sakkverseny.** A zentai Ifjúsági Egyesület augusztus hónap nagyobbszeri sakkversenyt rendez. A rendező bizottság a következőket hozza az érdeklődők tudomására. 1. A zentai sakkversenyben első sorban minden bácsbodrogyármegyei amatőr sakkjátékos részt vehet, ha nevezését kellő időben bejelentette. 2. Nevezési határidő: 1906. július hó 27. napjának déli 12. órája Nevezési díj: 5. korona, ezenkívül bánatpénz 1. korona. 3. A nevezés pont és olvasható címmel a nevezési díjjal és bánatpénzzel együtt 1906. július hó 27. napjának déli 12. óráig Dr. Teleyk István titkár címére küldendők. 4. Első díj: 100 korona és az egész verseny lefolyását magában foglaló jegyzőkönyv albumszert kiadásban. Második díj: 50. korona. Harmadik díj: 30. korona. Negyedik díj: 20. korona. 5. Az egyesület vidéki játékosok elhelyezéséről nem gondoskodik. Társadalmi uton azonban mindent elkövet, hogy a vidékiek kellemesen gondoljanak vissza zentai tartózkodásukra. 6. Tul nevezés esetén a rendező bizottság főntartja magának azt a jogot, hogy egyes nevezéseket el ne fogadjon. 7. Részletes programmal s fővilágosítással szívesen szolgál D. Teleyk István titkár.

* **Ebmarás.** Mult számunkban megírtuk azt a sajuálats eseményt, hogy Balla Aladár dr. uivideki főispán kisebbik fiát a házikutya kezén megharapta, miért is az aggodó szülők a kis fiucsukát a budapesti Pasteur-intézetbe szállították. Amint őszinte örömmel értesülünk, a kis fiucsukának mi baja sincs, mindezek daczára a Pasteur intézetben óvatosságból beoltották. Időközben Friedmann Mór állatorvos a kutyát megfigyeli és eddig semmi olyast nem talált, ami aggodásra adna okot vagy a kutyá veszettségére következtetne.

* **Hűtlen lakótárs.** Pap Andrásné született Hajnal Erzsébet topolyai lakóssal közös háztartásban élő Biró Pál lakatosmester mig Pap Andrásné a háztól távol volt, ennek a nyitva hagyott szekrényből 450 korona készpénzt magához véve, megszűkült. A csendőrség Pap Andrásné feljelentésére a nyomozást megindította s Biró

Pál, Péter Mihály topolyai lakós barátjánál elfogta, a hol ideiglenesen tartózkodott, kiphihenni akarván a lopott pénzéből mulatság fíradalmait. A pénzt 60 korona híjjával — melyet különböző koromban mulatott el — megtalálták nála. Biró beismerésében van s a csendőrség a feljelentést megtett, a szabadkai kir. ügyészségnél.

* **A vendéglősök figyelmebe.** Listyevity főkapitány alábbi figyelmeztetést teszi közzé: Tudomásomra jutott, hogy egyes vendéglősök és kocsmárosok serlest, borjut, bírányt vágnak le akként, hogy annak hús-át üzlethelyiségükben bocsájják közfogyasztásra anélkül, hogy az állatok és húst előzetesen állatorvos által megvizsgáltatnak. Figyelmeztetem ezért a vendéglősöket és kocsmárosokat, hogy a közfogyasztásra számt állatok élve és levágás után annak húsát minden egyes esetben a vágóhídi állatorvos által megvizsgáltatni és ezen állatokat a vágóhídon tartoznak levágni, mert elleneseten szigorúan megfogom őket büntetni.

* **Pályázat.** Gyalogrendőri állásra pályázatot hirdet a főkapitány július 30-ára. Fizetése 760 kor. és 40 kor. eszimaatálány.

* **Elfogott tolvaj.** Magyarkanizsáról jelentik: Mányi György egy kocsmában mulatott és feltűnően költekezett. Mikor fizetésre került a sor, harisnyájából egy csómo szaszt húzott ki, amelynek egyikét átadta a kocsmárosnak, hogy vonja le belőle a járandóságot. A kocsmárosnak feltűnt a különben szegény embernek ismert Mányi György gavallérsága és értesítette az esetről a csendőrséget. Csakhamar megjött a csendőrsérvetelő, aki letartóztatta Mányit. Ennek megmotozásakor mintegy 3000 koronát találtak nála. Néhány nappal ezelőtt Bakality Máté maratonosi gazda följelentést tett a hatóságnál, hogy a magyarkanizsai országúton elaludt, mely alkalommal 3000 koronát loptak el tőle. Alapos a gyanu, hogy a Mányi György lopta el a pénzt. A csendőrség letartóztatta.

* **Ellopott telefondrót.** A dárdai uradalomnak Babingor és Bezdán közti távbeszélőjéről ismeretlen tettesek 400 méter hosszú sodronyt elloptak. A nyomozás ezeidig eredménytelen volt.

* **Felfedezett bünszöveket.** Bajáról táviratozzák, hogy ott csendőrség felfedezett ma egy bünszöveket, mely angyalcsinálással foglalkozott. Eddig négy leányt, egy asszonyt és egy kuruzslónót tartóztattak le. A csendőrségnek megtöbbször anyag jutott hezbe és a vizsgálat kiterjed Pest-, Bács-Bodrog-, Torontál-vármegyékre.

* **Hordóba fult.** Nagybaracsán egy kis gyermek tragikus módon fejeste be kis életét. Játék közben fejével bukkott egy vízzel telt hordóba és ott fult meg. Bonczolására kiszállott a bajai bíróság. Bonczoló orvosok voltak: dr. Kuzmann Oszkár és dr. Walleszhausen Gyula.

* **Szerencsétlenség.** Súlyos bal eset érte Dr. Fülöp Adorján zentai főgimnáziumi tanárt. Egyik hegymászási kirándulása alkalmával oly szerencsétlenül leest, hogy súlyos sérülésekkel szállították Gyergyó-Sz.-Miklósrá.

* **Csunya bűn.** Titokzatos ügyben nyomoz most a bajai csendőrség. Tegnap este letartóztatott egy leányt, aki bűnös szerelmének gyűmölcsét megsemmisítette, eltüntette. A csendőrség rájött, hogy egy bajai asszony angyalcsinálással iparszerűleg foglalkozik. A rejtélyes ügygel most foglalkozik a csendőrség és — hírszerint — angyalcsinálással löbbséket gyanusít.

* **Belefult a Dunába.** Sárközi Ferencz, 44 éves ómorovici illetőségű csavargó, 5 társával bepálkázva fürdeni ment a bédái Ó-Duna ágba. Uszni egyi-

kük sem tudott. Sárközi, hogy a spiritusoz szülte kurázsit kimutassa az Ó-Duna átszására vállalkozott, de vesztőre, mert alig tette meg a fél utat, hinárba keveredett és társainak szemeláttára és rémüléte, kik uszni nem tudván, életük veszélyeztetése nélkül segítségére nem mehettek, visszefult. Hulláját hosszas keresés után halásza ki a dályoki rendőrség járőre, melynek életében is nem egyszer adott dolgot.

Menyasszonyi-Selyem

65 krajcártól 11 fct 35 kr. méterenkint minden színben. Portó- és vámentesen házhoz szállítva. Dus mintaválaszték pósta fordultával.

Selyemgyár Henneberg Zürich. 3.

(Az Adriai Biztosító Társulat.) 1905. évi üzleti jelentései és zárszámadásai a 67-ik üzleti évről, melyet az évi április 25-én megtartott közgyűlésén terjesztettek elő, a köveskező fontosabb adatokat tartalmaznak: Az életbiztosítási osztályban 54,492,674 korona biztosított tőkéről szóló 9130 ajánlat nyújtott be, melyek ellenében 48,800,942 korona biztosított tőkéről állítottak ki kötvények. A biztosítási átlag 1905. évi december 31-én 318 millió koronát meghaladó tőke és 796 591 korona járadékra rugott, minélfogva 22,830,424 korona tiszta szaporodás mutatkozik. — Életbiztosítási díjakban 18,571.525 korona vételeztetett be, míg halálesetek, valamint a biztosítottak életében esedékes tőkék a járadékokkal együtt 7,233,448 korona, kifizetésre igényelték. A kamatláb leszállítására szolgáló pótdíjtartalék az idai 200 ezer koronát tevő ántalás folytán 2,000,000 koronára emelkedett. Az életbiztosítási osztály díjtartalékai és díjtávitelai a 2,000,000 koronát tevő díjtartalék nélkül 85,448,943 koronát tesz ki a mult évihez viszonyítva 5,786,704 korona tiszta emelkedést mutatva. A tőkebiztosítási ágazatban a díjbevétele 22,334,200 koronára, a szállítmány-biztosítási ágazatban 1,648,489 koronára és a betűreszes lopás elleni biztosítási ágazatban 337,904 kor-ra rugott; ez utóbbi 3 ágazatban visszbiztosítások 10,745,019 kor.-t és kárók 15,430,116 koronát és visszbiztosítottok részének levonása után tisztán 8,255,979 koronát igényeltek. E három biztosítási ágazat díjtartaléka 14,583,385 koronára és a visszbiztosítás levonásával 8,143,688 koronára emelkedett. — Az igazgatóság előterjesztésére a közgyűlés elhatározta, hogy ez évi nyereségből a B. mérleg rendelkezésre álló tartalékába 500,000 koronát utal és részvényenkint 200 koronát osztalékként kifizet. A társulat különféle tartalékai 1905. évi december 31-én a függő károkrakra tisztán tartalékba helyezett 3,366,608 koronát tekintetbe nem véve, 102 millió koronát meghaladó összeget teszen és pedig díjtartalékok (a visszbiztosítottok részének levonásával) 87,663,954 korona, nyereségy-tartalékok 10,778,207 korona és árfolyam-ingadozási tartalék 4,394,904 korona. A társulat tisztviselőinek nyugdíjpénztára és takarékl- és ellátási pénztárának vagyona összesen 1,786,822 koronát teszen.

Csarnok.

Zombori emlékek.

(A zombori idegenforgalom egy passzív tényezője.)

Már régen óhajtottam megismerkedni a Bácskával. Ennélfogva elsőjén fölvettem úti málhámát és fizetésemet és becsapva lakásom aajtját és hitelezőimet (kik az elsejére számítva biztosan tenni fogják tiszteletüket); rohantam a melettihez.

Micsoda holdogság! A mire évek óta vágyódtam, most végre beteljesül! Meglátom Bácskát, a szilaj Bácskát! Vüdörből fogok versenyt inni az ics-vicsekkel, össze-lyüvöldözünk a vendéglői útköröket, az asztalról beleugrunk a nagybögbe, brudert iszunk a kaszírno cipelójából, leszopjuk magunkat a sárgaföldig és a jászolba fekszünk kialudni magunkat. Oh Bácska! bár már keblemre üelhethetnék!

Ilyen derült hangulatban és rekkenő hőségben érkeztem Szabadkára. Beültem az étterembe és ebédet kértem. Sok vendég volt. Csak az én asztalomnál volt még hely. Egyszere nyílik az ajtó és begurul rajta egy bácskai: Igazi típus. Körülnéz, meglátja az asztalomat, odajön, leül, egyet sóhajt, minek folytán a fejes saláta lerepült a vállamról.

„Pardon!-igü styvöltött „Pinczér, hozzon az urnak másik salátát, nekem meg egy cizmát!”

Csak nem főzetem le magam az első bácskaitól, gondolám és visszaintettem a pinczért.

„Hozzon az urnak egy szélmalmat, nekem meg egy pár cizmát!”

Asztaltársam az őszinte bámolat hangján szuszogott felém, miközben én főlényesen vizsgáltam szavaim hatását. Végre megjelent a pinczér. Hozta a salátámat és a cizmákat.

„Sajnálom kéremalásan szélmalmal nem szolgálhatok, de hemendekszet csinálhatunk.”

„Köszönöm nem kell. Ha szélmalom volna, akkor ezaz ur ebéd alatt egypár méter buzát észrevétlenül lesóhajtott volna rajta.”

Szomszédom vésztlósló tekintetet vetett felém és lokomotív szerű légeserét produkált. A mint azonban tekintete a csizmára esett, ellágyult és főlemelte, majd így szólt:

„Komsia! Én Gyókiés Péro vagyok, nem tudom te kivagy, de meghivlak a szállásomra vacsorára. Ott lesz a Jóczó, a Zsivkó, a Gyuricza meg a Tunicza. Lesz tamburás is. Kapsz malacz paprikást meg királyhalmit. Szerbusz!”

És ezzel a kezembe nyomta a másik cizmát, átnyult a karom alatt és kezdett inni. Látva, hogy inni kell, én is neki rugaskodtam, de folyton vizsgáltam fél szemmel a barátomat. Vajjon mikor hagyja ebba? Nem svindlik-e? Kétségbesve tapasztaltam, hogy nem. Kiitta. És én? A verejték gyöngyözött a homlokomról, rövid parákat tartottam. Éreztem, hogy mint növekszik térfogatom, s a pohár még mindig félíg volt.

Péro szájalmasan mosolygott. Ezt nem úrhethem. Behunytam a szemem s elkezdtem nyelni. Félíg önkívületben halloztam a portás csengetését „Zombor—Dálja—Bród—itt nyeltem le az utolsó kortyot. Végre! alig tette le azonban zsidadt karom a cizmát Péro barátom csókra nyújtotta ajkait. Még ez is! Féltem, hogy egyszerűen fél fog szippantani. De ettől meg menekültem. Sikertült elhítenni vele, hogy herpes tonsurans van a bajszomban. Valamint azt is megmondtam, hogy Kokosics Benő barátom Zomborban vár roám és nagybecsű meghívását ennél fogva

nem fogadhatom el. Ezzel kezét megrázta, s mielőtt magához térhetett volna, a másik cizmát áldozatul hagyva elrohantam s az épen iuduló vonatra felugrottam.

Tulajdonképen azért szöktem meg, mert Szabadka még nem volt az én szememben egészen Bácska. Csak a közöpibe vágyódtam. Zombor! Ah Zombor, ez lesz még csak az igazi. Az utam ugyan nem volt valami kellemes. Szorított a szabadkai csizma.

Megérkezve, hiába kerestem az én Kokosics Benő barátomat. De várt egy hajdu, a ki levelet adott át, a melyben Benő értesít, hogy ő most eczet-olaj kurát használ, s miután eczetet ivott a „Mammuth“-hoz czimzett vendéglőbe, kiment a kanálisra egy kis olajra. Menjek én is utána. Nem értettem a dolgot, de kimentem. Az uszodában megtaláltam Benőt. Tárt karokkal fogadott és én is meg akartam üelni, de nem lehetett. Kicsuszott a kezeim között.

„Mitől vagy olajos Benő?” kérdém.

„Barátom, a kanálisban most olaj hőmpölög. Ha szárdiniát akarsz enni, csak a kanálisból ki peczázol egy keszeget; a bácskertes asszonyok a salátát útközben megmártogatják a kanálisban és úgy árulják készen.”

Elámultam. Azt tudtam, hogy Bácska tejjel mézzel folyó, de hogy olajjal folyó is legyen, ez már meghaladta képzelő tehetőségemet.

Benő azonban megnyugtatót mondván, hogy az olaj csak fölül van és ha tudok viz alatt úszni, hát még meg is fűrödhetem. Ebből azonban nem kértem, de megvártam még Benő egy cseréparabbal levakarta magáról az olajat ó görög ritus szerint. Majd kocsiira álltunk. Útközben meghívott barátom vacsorára a „Mammuth“-ba. Kicsit meg akartam gondolni a dolgot, mert eszembe jutott az eczet-kúra, de barátom igyekezett megvigasztalni, hogy eczetet kívül még más finom italok is kaphatók ottan.

Igen szép társaság volt a „Mammuth“-ban. Tösgyökeres bácskai alakok. Feszült kíváncsisággal lestem a szabadkai tapasztalatok után, hogy miként fognak ezek inni? És csakugyan nemsokára megjelenik a pinczér egy négy deczis pohárral. Kezes mozdulattal leteszi a vendég előtt. Csak most vettem jobban szemügyre az italt. Sárgás fehér zavaros folyadék. Ez nem más mint vagy kumis, vagy boze. A vendég egy hajtásra leitta. Ebből az emberből kiábrándultam, különösen mikor a szomszédasztaltól valaki szintén kovászos uborka levét kért egy korsóval, tudni illik a bizonytalan színű folyadék az volt. Benő barátom himber saftot rendelt szódával, míg a többi vendég ki limonádét, ki tejet ivott.

Azt hittem, álmodom. Meg akartam győződni, vajjon ébren vagyok-e. Felkeltem, kimentem és jó nagyot csiptem a küvér szobaasszonyon. Erre akkora pofont kaptam, hogy ha aludtam volna is felébredtem volna rá. De nem aludtam. Hát igaz ez? Bácska fővárosában uborka levét isznak az emberek? Hol az ősi erkölcs, a régi virtus? Meg voltam rendülve mályon.

A teremben nehéz uborka szagot éreztem, a fejem kábult, szemeim káprázatok s mintha a karikára vágott uborkaszemeket láttam volna röpködni a levegőben. Ellenálhatatlan vágy fogott el a szabad levegő után.

Gyorsan kezet szorítottam Benővel és kiszaladtam az utcára. A sarkon nyitva volt még a patika. Beszaladtam, hogy egy kis szódabikarbónát vegyek meggyötört gyomromnak, de a mint belépek egy az uborkánál még fürtelmesebb illat üti meg az orromat.

„Micsoda bűz ez?” kiáltottam halványan.

„Előre is ki kell jelentenem, hogy ne fessék rosszat gondolni!” szól a patikus, „mert nem én voltam az indító oka. Hanem a pinczében van a zombor—domo-dossolói első kvárgli előkészítő gyár műhelye, a melyet büles előrelátással nemzetgazdasági és közegészségügyi szempontból tették a város közepébe, a mennyiben a város proletárjai ide járnak a kenyérükhöz sajtot — szagolni, a város tüdőbetegeinek pedig a szomszéd fürdőben van az inhalatóriumja.”

Zelbre vágtam a szódát, visszamentem a „Mammuth“-ba és lefeküdtem. Konstátalom, hogy Zomborban aludni kitűnően lehet. Reggel egy hatalmas detonációra ébredtem fel, a mely ágyamból kivetett a szoba kőzépére. Vártam a mig esetleg egy másik detonáció ismét visszarúpt, s a mikor ez bekövetkezett, becsüngtettem a pinczért.

„Micsoda ez kérem?” kérdém magamból és az ágyból kikelve. „Bombázzák Zombort, valamelyik Fernbach ejtette el a pót-tárczáját?”

„Egyik sem kérem, hanem ma a szerbeknél Szt. János születésnapja van s azt mozsárral szokás megünnepelni. Különböz ez ma egész délelőtt így megy.”

„Akkor kérek kávét és kocsit.” Gyorsan felöltöztem. Kávézás közben egy újabb durranás alkalmával kávéim felét a galéromba öntöttem, majd kifizettem a czekeket, kihajtottam a vasúthoz és a megkönnyebbülés édes érzetével hagytam el Zombort.

*

Szabadkán Gyókiés Péro még mindig a régi helyén ült, de már nem egyedül. Ott volt még a Jóczó, Zsivkó, Gyuricza meg a Tunicza. Péro kitörő örömmel üdvözült és elmondta, hogy mielőtt a szállásra indultak volna itt a restaurációban megreggeliztek. Hogy a reggeli másnap délig tartott, azt szóra sem méltatta. Most azonban a legközelebbi vasúttal tényleg mennek a szállásra, de most már nekem is velük kell tartanom. Szabadságom azonban aznap letelvén kénytelen voltam a kedves társaságot elhagyni. Egész uton azon töprengtem, hogy miért is mentem én Zomborba?

Egy megelégedett bácskai.

NYOMTATVÁNYOKAT
a legeslisnosabbu készlt
OBLÁT KÁROLY KÜNYVNYOMDÁJA.

Nyilttér.)*

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénés hévízű gyógyfürdő; modern beendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők; uszodák-, török-, kő- és márványfürdők, hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők, Ivó- és beléggzési kúra. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatóság.

Ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Villamvilágítási naptár Zomborban.

Magánvilágítás július hónapban

1—5-ig kezdete este 7—, vége r. 5— óra
6—10-ig " " 7—, " 5 ¹ / ₄ "
11—15-ig " " 7—, " 5 ¹ / ₄ "
16—20-ig " " 6 ³ / ₄ , " 5 ¹ / ₂ "
21—25-ig " " 6 ³ / ₄ , " 5 ¹ / ₂ "
26—31-ig " " 6 ¹ / ₂ , " 5 ³ / ₄ "

Az utcái világítás július hónapban

1—5-ig kezdete este 9—, vége r. 2— óra
6—10-ig " " 9—, " 2— "
11—15-ig " " 9—, " 2 ¹ / ₄ "
16—20-ig " " 8 ³ / ₄ , " 2 ¹ / ₄ "
21—25-ig " " 8 ³ / ₄ , " 2 ¹ / ₄ "
26—31-ig " " 8 ¹ / ₂ , " 2 ¹ / ₂ "

Az iv- és fél éjjeli lámpákat 1¹/₂11 órakor oltják el.

4961/1906.

Pályázati hirdetés.

Bácsfeketehegy községben lemondás folytán üresedésbe jött községi irnoki állás betöltése céljából pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmozása a községi pénztárból előleges havi részletekben 800 korona.

Felhívatlak a pályázni szándékozők, hogy sajátkezűleg irt és a vármegyei 6,1887. sz. szabályrendelet értelmében felszerelt pályázati kérvényüket hozzám **f. évi július hó 26-áig** annyival inkább benyujtsák, mivel a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

A választási határidő utólag fog kifizetni.

Topolya, 1906. július 7.

Dr. Ritter,
szolgabíró.

T. c.

Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy **Zomborban, Zrinyi-utca,** a Tárcazy-féle új házban (gőzfürdő épület) **f. évi július hó 1-én** egy kizárólagos

festékárú kereskedést

nyitoltam.

Raktáron tartok mindennemű festéket, kenecét, lakot, ezekhez szükséges olajanyagokat, eseteket s mindennemű szakmába vágó áru asztalosok, szobafestők, mázoló, kocsigyártók, kárpitosok és magánosok részére.

Elárulás nagyban és kicsinyben a legjutányosabb árakon.

Vidéki megrendeléseknek gyorsan és pontosan teszek eleget.

Szives látogatását és nagybecsű rendeléményeit kéri teljes tisztelettel

Scheer Henrik.

Értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a

karánsebesi kályhagyárat

megvettük, s azt itt **Zomborban** még ez év folyamán üzembe helyeztük.

Vételünkkel azon szerencsés helyzetbe jutottunk, hogy **200 darab szép, jó és olcsó kályhát** a legkülönbözőbb színben, nagyságban és mintában ajánlhatunk a nagyérdemű közönség szives figyelmébe.

Kályháink a legjobb minőségű tűzálló agyagból, elsőrendű verenyképes minőségben készülnek.

Értesítjük a nagyérdemű közönséget arról, hogy az **agyagiparhoz** tartozó bármely megrendelést elfogadhatunk és azt a **legpontosabban** teljesíthetjük.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, s jelenlegi mintaraktárunkat (Flórián-utca 14. sz., Bittermann-féle ház) megtekintésre ajánlja

maradtunk tisztelettel

Ugry Mihály és Fia.**CLAYTON & SHUTTLEWORTH**

Budapest, Váci-körút 63.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlhatunk:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztítórosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák,

sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskaavágók, repavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes aczél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Eladó gépek és szerszámok:

(a tüz után maradt összes vason kívül)

gőzgép 100 H. P., 2 Tischbein kazán, esztergapad, furógép, szivattyúk, fecskendő, emelő csiga, hengerszékek, malomalkatrészek, korongok, tengelyek, csapágyak, csövek, szelepek, csapok, mérlegek, gőzfűtők (Radiátorok), daratisztítók, emelőgépek, olajsűrők, peronospora fecskendő, vastartály, lakatos-, kovács-, asztaloszserszámok stb. stb. igen jutányosan eladók.

➤ Részletes jegyzékkel és felvilágosításokkal kívánatra szolgál a ➤

Korona Gőzmalom rvt. Zombor

a hol az eladó tárgyak megtekinthetők.

A legszebbet és legdivatosabbat

csokrokban és koszorúkban friss élővirágból saját nagy virágtermelési telepeiről, szállít a legjobban a monarchia minden vidékére kifogástalanul, pontos időre való megérkezés szavatolása mellett

Mühle Vilmos,
cs. és kir. udvari virágkereskedése.

Temesvár.

A monarchia legnagyobb virágüzlete.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a **szabd. hattytű gyógyszer**tár által **Majna-Frankfurt.**

Cook és Johnson

amerikai

patent-tyukszem-gyűrű

(örv. védve)

ma az egyetlen szer, amely a fájdalmas tyukszemeket gyorsan eltávolíthatjuk.

Ma a világnak legjobb szere.

Minden szenvedőnek ajánlható.

1 drb 20 fillér, 6 drb 1 korona.

Kapható: Zomborban Mihajlovits, Német N., Tárceay István és Temesváry József úrak gyógyszerártaiban, valamint a monarchia minden gyógyszertárában és drogueriában.

Kérjen ön csak

SELLE és KARY-féle

FREDIN

Legjobb tisztítószer

minden finomabb cipőhöz

Sárga és fekete

Különösen ajánlható Boxeals-, Oscarla-

Chevreaux- és lakkecipőhöz.

WIEN, XII/1.

Falcione fürdő.

Nyáron át nagy bazén reggel és délben friss vízzel töltve.

Uraknak:

Hölgyeknek:

Gőzfürdő

Vasárnap délelőtt 1/5-től 12-ig

Kedden délelőtt 1/5-től 12-ig

Szerdán délelőtt 1/5-től 12-ig

Csütörtök délelőtt 1/5-től 12-ig

Péntek délelőtt 1/5-től 12-ig

Szombat délelőtt 1/5-től 12-ig.

Vasárnap d. u. 1 órától 5 óráig

Hétfőn reggel 8-tól d. u. 5-ig

Kedden délután 1-től 5-ig

Szerdán délután 1-től 5-ig

Csütörtök délután 1-től 5-ig

Péntek délután 1-től 5-ig

Szombat délután 1-től 5-ig.

Zuhany uraknak:

Mindennap 5 órától 9 óráig délután ruha és kiszolgálás beleértve

Emeleti Zsolnai kád ruha és kiszolgálás beleértve

Földszinti kád ruha és kiszolgálás beleértve

40 fill.

1 kor.

80 fill.

Úgy Zuhany valamint kád ünnep és vasárnap délután is a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll. Egyeseknek külön álló, gőz- és izzasztó illó víz fürdő mindenkor kapható, orvos által melegen ajánlva.

Nappfürdő, szénsavfürdő hideg ledörzsölés a nap bármely szakában kapható.

Svéd gimnasztika egyes gyakorlat vagy havi abbonens jutányosan számíttatik.

Órás tanoncz

felvétetik

DEUTSCH MÓR

órá- és ékszerészniel

ZOMBOR, Kossuth Lajos-utca.

Vidéki szülők figyelmébe.

Zomborban lakó intelligens izr. család a jövő tanévre jómódu úri szülőktől 2 deákfiút eselleg leányt teljes ellátásra elvállal. Felvilágosítással szolgál **Sipos Ignác** Zombor Zöldfa-utca 6. szám.

Korn Jakab

Alapítatott 1848-ban.

kőfaragó üzlete és sírköveiktára

Kiutatvra aranyéremmel.

ZOMBOR

Sírköveiktár: Zrínyi-utca, a volt Harpf-féle üzlet.

...: Sírköveiktár: Bajai-ut 21. szám. ...:

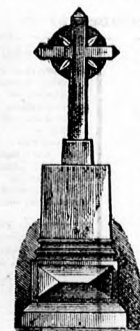
BAJA

Sírköveiktár: a Szentháromszággal szemben, Fischer-féle házban.

Sírköveiktár: Saját házban, a Rókus temetővel szemben.

A legszebb és legfinomabb külföldi, valamint a saját sírköveiktárban készült

síremlékek és sírköveiktárak

tiszta fekete és szürke gránitból, fehér carrarai és vörös márványból, a legdúsabb választékban állandóan raktáron tartatnak és azokat a legjutányosabb gyári árak mellett adom el. A feliratokat a legszebb kivitelben, betűnként 6 fillértől teljebb valódi aranyba vésem 10 évi jótállás mellett.

